

Agenda 2030

Hur vi som kommun
planerar utifrån de
globala målen

LJUSDAL

HÄLSINGLAND

- Befolkning: 20,000
- Glesbygdskommun
- Norrlands inland

HUR JOBBAR VI?

En Enhet för Strategisk och Hållbar Utveckling

"Samlat arbete kring näringsliv, kommunikation, varumärket Ljusdal, miljöstrategi, kanske markfrågor, bostadsförsörjning, hållbarhet samt Agenda 2030 med mera.."

IT-chef, informationschef, inköpschef, utredarchef, utvecklingschef samt VD på NärLjus (näringslivskontoret)

Vi började med ledningsgrupperna

VARFÖR

AGENDA 2030?

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

Genom att använda de globala målen för vår verksamhetsplanering kan vi:

- Utnyttja de strategier som redan finns för att uppnå målen
- Dela kunskaper och erfarenheter med andra kommuner, regioner och nationer arbetar mot samma mål som vi
 - Redovisa våra framsteg via redan satta indikatorer
- Se till att de tre dimensionerna av hållbarhet - ekonomisk, ekologisk och social - finns med i alla aspekter av vår verksamhet

HUR GÅR DET TILL?

1

Vilka mål/delmål borde vi arbeta mot i vår förvaltning?

2

Hur "översätter" vi delmålen så de är konkreta och lokalt förankrade?

3

Vilka aktiviteter/indikatorer bidrar till målen?

EXEMPEL

1

Vilka mål/delmål borde vi arbeta mot i vår förvaltning?

Delmål: 7.2 ÖKA ANDELEN FÖRNYBAR ENERGI I VÄRLDEN

2

Hur "översätter" vi delmålen så de är konkreta och lokalt förankrade?

Åtgärd: Ljusdals kommuns invånare ska ha tillgång till information om hållbar energi, möjligheterna till omställning från icke förnybar energi.

3

Vilka aktiviteter/indikatorer bidrar till målen?

Aktivitet:

- Stötta företag i omställning till förnybar energi
- Stötta förvaltningarna i att sätta mål för förnybar energi
- Ändra kommunens energipolicy

EXEMPEL

1

Vilka mål/delmål borde vi arbeta mot i vår förvaltning?

Delmål: 8.1 HÅLLBAR EKONOMISK TILLVÄXT

2

Hur "översätter" vi delmålen så de är konkreta och lokalt förankrade?

Åtgärd: Ökad inflyttning till kommunen

3

Vilka aktiviteter/indikatorer bidrar till målen?

Aktivitet:

- Länka näringslivsutveckling-turism–inflyttning
- Internt/externt varumärkesbyggande - Hälsingeboken?
- Ta fram inflyttningsstrategi

Verksamhetsplan

1

Delmål:

Öka andelen förnybar energi i världen

2

Åtgärd:

Ljusdals kommuns företag ska stöttas i omställning till förnybar energi

Handlingsplan

3

Aktivitet:

- Stötta företag i omställning till förnybar energi
- Stötta förvaltningarna i att sätta mål för förnybar energi
- Ändra kommunens energipolicy

4

Indikatorer

- Antal företag som stöttats
- Andel förnybar energi i kommunal verksamhet
- Andel förnybar energi i näringsliv

Verksamhetsplan

VAD vi ska göra = nämnden

Delmål:

Öka andelen
förnybar energi
i världen

Åtgärd:

Ljusdals
kommuns
företag ska
stöttas i
omställning till
förnybar energi

Handlingsplan

HUR vi gör det = verksamheten

Aktivitet:

- Stötta företag i omställning till förnybar energi
- Stötta förvaltningarna i att sätta mål för förnybar energi
- Ändra kommunens energipolicy

Indikatorer

- Antal företag som stöttats
- Andel förnybar energi i kommunal verksamhet
- Andel förnybar energi i näringsliv

Resultatet: Allt sorteras under Agenda 2030

Verksamhetsplan 2021-2022

Vad gör Ljusdals kommun?

EXEMPEL

De stora fördelarna:

- Vi fick upp ögonen för hur varje förvaltning tolkade/lokaliserade målen

Delmål

Uppdrag

Exempel

- Ljusdals kommun ska vara en kommun där kvinnor och flickor är fria från våld, i det offentliga och privata rummet (kommunstyrelsen)
- Delta i arbetet "En kommun fri från våld" (utbildningsnämnden, arbetsmarknads/socialnämnden, omsorgsnämnden)
- Beakta trygghetsskapande åtgärder vid utformning av detaljplaner samt vid tillskapande/ombyggnad av allmänna platser (samhällsservicenämnden)

- Medarbetare har tillräcklig kunskap och kompetens att möta medborgarnas behov av stöd, skydd och behandling. Berörda medarbetare kan fatta välgrundade och likvärdiga beslut.
- Implementering av koncerngemensamt program och handlingsplan mot kvinnofridsbränkning och våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.
- Ljusdals kommun inför nolltolerans mot pojkars och mäns våld mot flickor och kvinnor
- Integrerat kunskapsstöd och långsiktigt arbete i verksamheterna kopplat till mäns våld mot kvinnor och generellt våld.
- Ökad trygghet i offentliga miljöer.

EXEMPEL

De stora fördelarna:

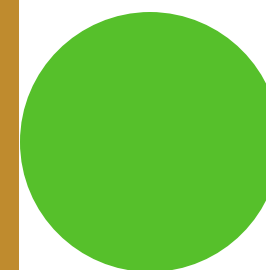
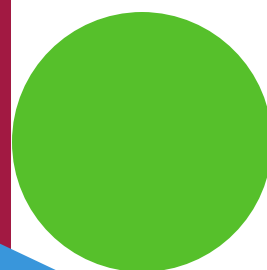
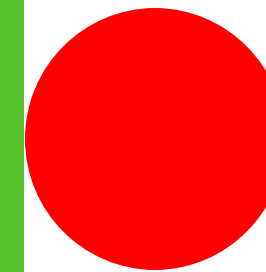
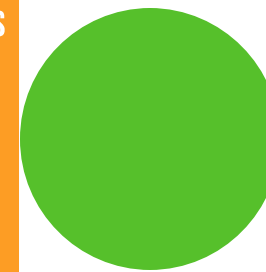
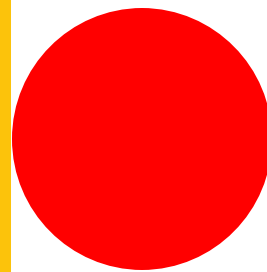
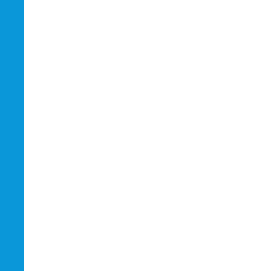
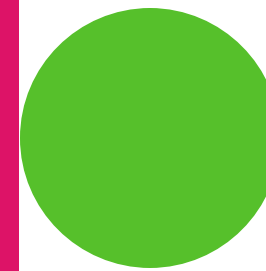
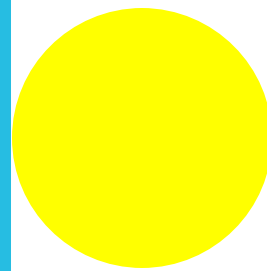
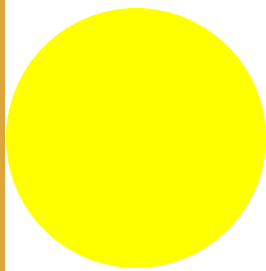
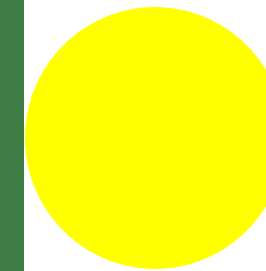
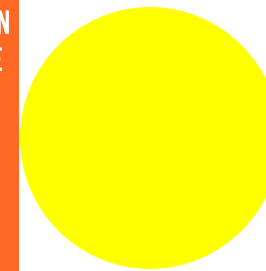
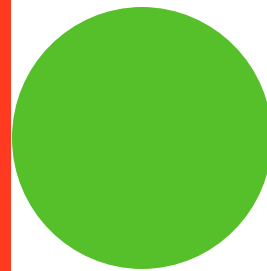
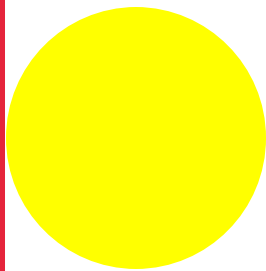
- Vi fick upp ögonen för hur varje förvaltning tolkade/lokaliserade målen
- Vi lärde oss var vi INTE hade uppdrag - vad som faller mellan stolarna

Vilka mål arbetar vi **inte** med?

Grönt: Nästan alla/alla förvaltningar jobbar med målet, flera åtgärder

Gult: Några förvaltningar jobbar med målet, flera åtgärder

Rött: En eller ingen förvaltning jobbar med målet, en eller få åtgärder

EXEMPEL

De stora fördelarna:

- Vi fick upp ögonen för hur varje förvaltning tolkade/lokaliserade målen
- Vi lärde oss var vi INTE hade uppdrag - vad som faller mellan stolarna
- Kommunstyrelsen fick möjlighet att formulera övergripande uppdrag för alla förvaltningarna utifrån vad som inte görs i dagsläget

Kommunövergripande uppdrag

Vilka övergripande uppdrag ska KF/KS ge till samtliga bolag och förvaltningar? 3-5 stycken. Tas i september. Har ni några förslag?

- Rätt till grundläggande tjänster?
- Motståndskraft till katastrofer?

- Skadliga sedvänjor?
- Kvinnors ledarskap?

- Vilken typ av infrastruktur?
- Innovation?

- Klimatanpassning?
- Miljöprogram?

- Motståndskraftiga jordbruksmetoder?
- Levande landsbygd, infrastruktur på landsbygden?

- Riktning för vattenmiljöer?

- Medborgardialog?
- Tillgänglighetsfrågor?
- Ökad inkludering?
- Likvärdig service?

- Suicidprevention?
- Fysisk hälsa/idrott?
- Kultur?

- Vindkraft?
- Omställning till förnybar energi?

- Cykelstrategi?
- Kulturarv?
- Civila försvaret?
- Krisberedskapen?

- Hur ska vi värna ekosystem?
- Skogsförvaltning?
- Biologisk mångfald?

- Kommunikativt ledarskap?
- Lärande organisation?
- Turism?
- Infrastruktur?

- Matsvinn?
- Hållbar förvaltning av naturresurser?
- Hållbara metoder för offentlig upphandling?

- Barnrätt?
- Ökad samverkan i Hälsingland?
- Digitalisering?

EXEMPEL

Den digitala verksamhetsplanen

Ljusdals kommun hade inte färdiga verksamhetsmål & ett verksamhetsplaneringssystem innan. Vi låg i startgroparna för att implementera Stratsys, och valde då att bygga det på Agenda 2030 - vi lade alltså inte till en modul, utan byggde helt på målen.

10 MINSKAD OJÄMLIKHET

Delmål

- 10.1 MINSKA INKOMSTKLYFTORNA
- 10.2 FRÄMJA SOCIAL, EKONOMISK OCH POLITISK INKLUDERING
- 10.3 SÄKERSTÄLL LIKA RÄTTIGHETER FÖR ALLA OCH UTROTA DISKRIMINERING
- 10.4 ANTA SKATTE- OCH SOCIALSKYDDSPOLITIK SOM FRÄMJAR JÄMLIKHET
- 10.5 FÖRBÄTTRA REGLERINGEN AV GLOBALA FINANSMARKNADER OCH INSTITUT
- 10.6 STÄRK UTVECKLINGSLÄNDERS REPRESENTATION I FINANSIELLA INSTITUTIONER
- 10.7 FRÄMJA ANSVARSFULL OCH SÄKER MIGRATION
- 10.8 FÖRBEHÅLLA OCH DIFFERENTIALISERA BEHANDLING AV UTVECKLINGSLÄNDER

[Visa mer](#)

+ Uppdrag

Kommunen inkluderar aktivt grupper som traditionellt sett inte syns i demokratiska processer, näringsliv och kommunal verksamhet (KS-förvaltningen)

Ansvarig
Linnea Van Wagenen

Ljusdals kommuns personal ger god likvärdig service (enl. personalpolicy) med gott bemötande såväl internt som externt. (KS-förvaltningen)

- Vi kan alltid - i realtid - se vad "kommunen" gör inom varje agendamål
- Varje årsberättelse och tertialrapport är en VLR

Delmål 10.2 Aktivt arbeta med att skapa verksamhetsmässiga förutsättningar för alla människors deltagande i förvaltningens samtliga utåtriktade verksamheter och arrangemang. (Samhällsserviceförvaltningen)

Ansvarig
Lasse Norin

Delmål 10.2 Beakta tillgänglighetsfrågor och tillgänglighetsaspekter vid fysisk planering av offentliga miljöer. (Samhällsserviceförvaltningen)

Ansvarig
Lasse Norin

EXEMPEL

4: FÖRANKRA

**MÅLEN, SAMLA IN FÖRSLAG PÅ HUR VI
KAN NÅ DEM**

Prioriterade mål för Ljusdals kommun 2023-2030

Möten/workshops

hölls med samtliga ledningsgrupper
samt minst 2 personalgrupper i varje
förvaltning under hösten/vintern 2022

Exempel på grupper:

Intro/information:

- Färilarådet
- FCG
- Samtliga förvaltningsledningsgrupper
- Järnslättsskolan
- Mammorna

Workshops:

- Biblioteket
- Plan/bygg/miljö
- Kulturskolan
- Färla KS
- Järvs lärare
- Sienhamre 7-9
- Rektorsgruppen
- Destination Järvsö
- Fritidsenheten
- Omsorgsenheter
- Wij förskola

- ASF IF Barn, Familjehem/Ensamkommande Familjerätt, Mottagningsenheten, Resor/steampot, Sjöboende, Ungdomskost/städ
- Färilarådet/Färla föräldraforum
- ASF 2
- Tallbacken lärare
- Tallbacken elever
- Järvsö sockenstämma
- Räddningstjänsten
- Fritidsgårdarna

8000+ personer

Vad har vi gjort på våra workshops?

- Visat upp de prioriterade målen och uppdragen
- Frågat de medverkande HUR vi ska nå målen:
 - Första, spontana tankar kring målet
 - Hur svårt kommer det vara att nå målet?
 - Vad skulle ni kunna göra för att bidra till målet?
 - Vad skulle andra kunna göra för att bidra till målet?

Samlas in via Menti, diskuteras i grupp.

Vad skulle ni kunna göra för att bidra till uppdraget "Alla barn ska lyckas i skolan"?

Tätare samverkan med skola

Screening

Tätare samarbete med skolan

Frånvaroarbete i samverkan med soc

Mer samverkan mellan socialtjänst och skola

Mer insatser riktade mot utrikesfödda

Kunskap om varandras arbete skola - socialtjänst

Tätare samarbete och mycket kommunikation

Kunskap om varandras verksamheter och lagstiftning, SoL vs Skollagen, utmaningar i det

Mer förebyggande arbete

Bli inbjudna tidigare av skolan

Trygghet

Samverka, minska gränsdragningen mellan enheter. Gemensamma utbildningar för mer gemensamma synsätt och gemensamma mål

Tätare samverkan, mer kunskap om varandras arbetsområden

Särskilt stöd till familjehem så att de kan ge de placerade barnet det stöd barnet behöver

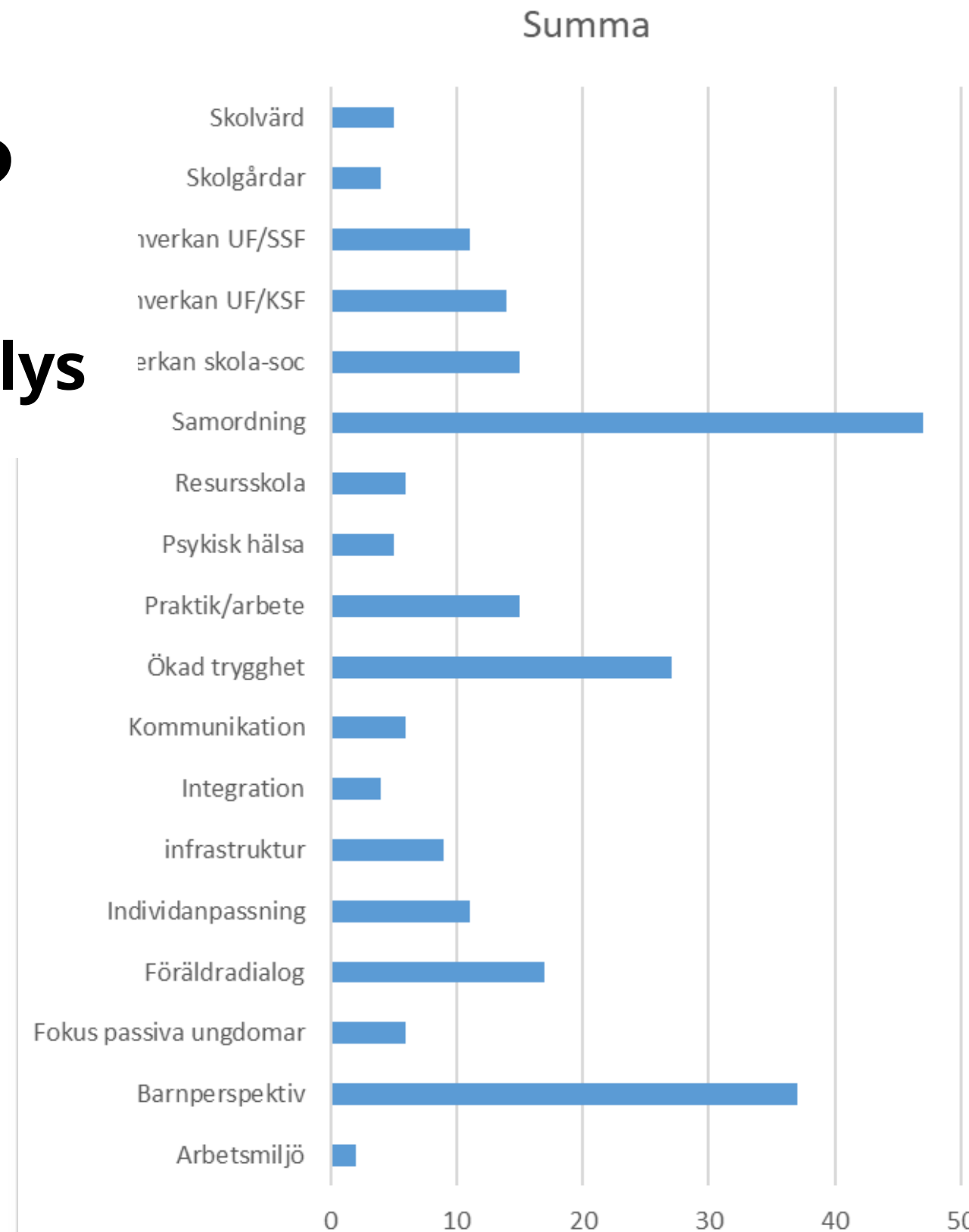
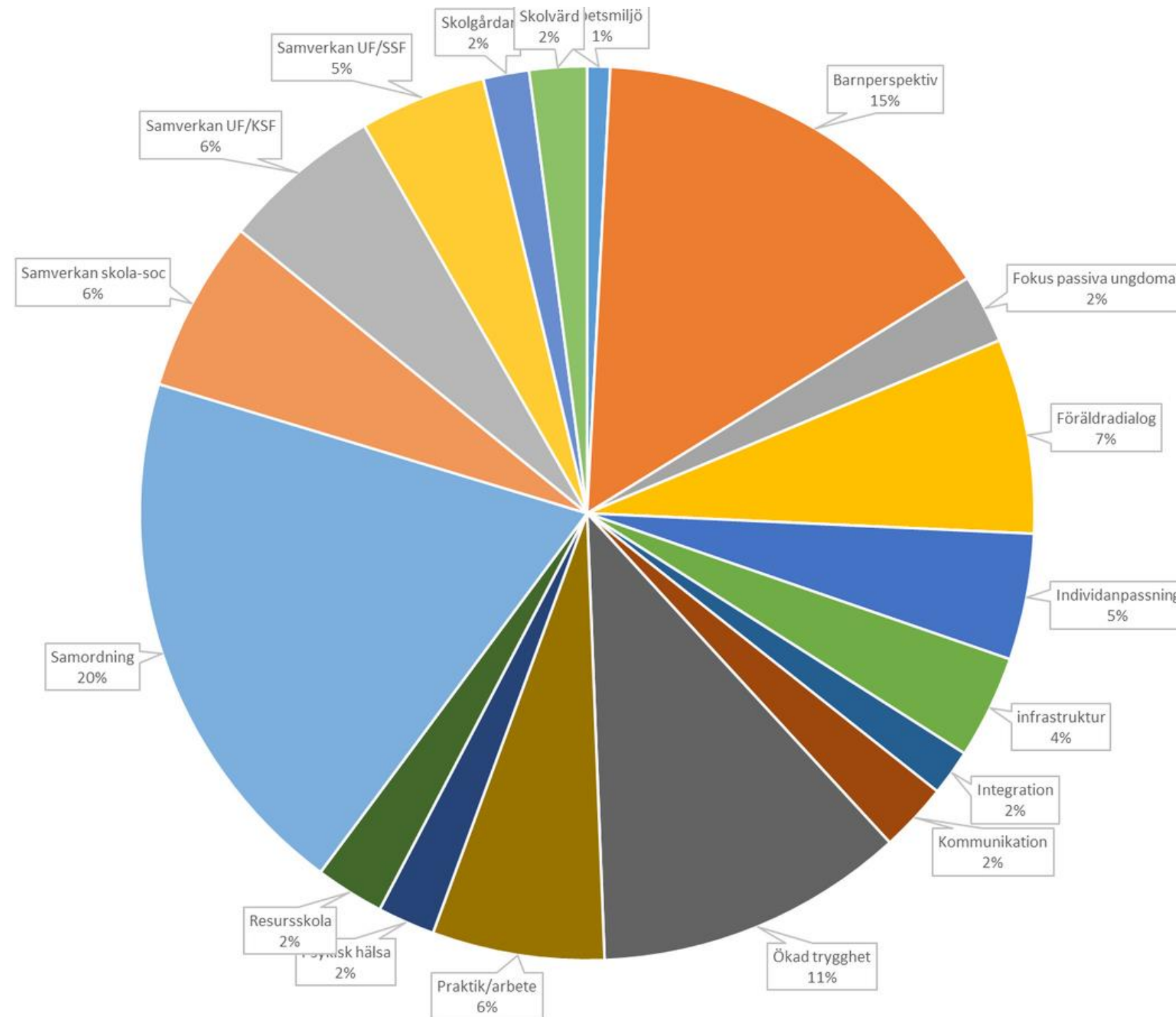
Omvärldsbevakning. Hur gör andra?

Dela med oss av våra respektive kunskaper

All verksamhet i kommunen ska genomsyras av ett förebyggande perspektiv, från BVC till skola

Vad gör vi med resultaten?

Insamling (2000+ förslag - i fritext), Kategorisering/analys

Vad gör vi med resultaten?

3: Sammanfattning, narrativ, tydliga inspel till förvaltningens ledningsgrupp

Inspel till VP 2023 från Agenda 2030-WS

Uppdrag 1 – Alla barn ska lyckas i skolan

Status indikatorer:

		2020	2021	2022
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) (-2021)	Ljusdal	.	75.3	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	Ljusdal	60.6	64.9	58.2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Ljusdal	76.9	72.2	

Sammanfattning:

Det finns ett stort engagemang i frågan och totalt har över 400 förslag inkommit i uppdraget. I stort sett alla medverkande anser att samordning och samverkan saknas inom uppdraget, både generellt och specifikt mellan skolan och socialtjänsten, kultur, miljö, plan/bygg, fritid, kommunstyrelsen etc.

Det saknas också ett barnperspektiv i kommunens arbete, oavsett förvaltning. Ökad trygghet, och fler aktiviteter för barn och unga utanför skolan, anses vara en viktig del för att komma tillrätta med utmaningarna som finns inom uppdraget. Vi anser att

Exempel på förslag:

Mindre bollkastande och större vi-känsla i kommunen - Tänka "vi", jobba för att alla vuxna har en vi-känsla kring barnet - Samverka, minska gränsdragningen mellan enheter - Gemensamma utbildningar för mer gemensamma synsätt och gemensamma mål - Tätare samverkan, mer kunskap om varandras arbetsområden - Dela med oss av våra respektive kunskaper - Olika bilder ska inte vara ett hot, våga utmanas och samarbeta - Våga tänka utanför ramarna, tex hur barn ska ta sig till skolan, skoldagen, maktsituationer, raster - Mer resurser till de professioner på skolorna som har annan bakgrund än

Förslag på nya aktiviteter/projekt att lägga till i VP:

Gemensamt/samverkan:

- Skapa en kommunövergripande struktur för samverkan runt barn med skolfrånvaro, där socialtjänsten, skolan, kulturenheten etc. medverkar
- Omvärldsbevaka och följ upp mer – hur gör andra kommuner? Gör studier som inspireras av goda exempel utan prestigeförlust
- Mer stöttning till vårdnadshavare/föräldrar att förstå sina barns skolsituation och de bästa sätt ska hjälpa barnen/föräldrautbildning

Till UF:

- Anställ assistenter tillsammans med socialtjänsten - samarbete som tidigare
- Fritidsenheten och fritidsgårdarna borde samverka med skolan och Fritidsenheten borde anordna rastaktiviteter, få fram rastvärdar, arrangera aktiviteter efter behov för alla (liknande samverkan i Sandviken, Gävle, Hudiksvall, Bollnäs, etc.) - Fritidsenheten borde vara aktiva där barnen är, personalen borde vara på plats i skolorna
- Kulturenheten bör ha närmare direktkontakt med skolan och samverka med skolan i undervisningen, för att få kultur att bli en självklarhet för alla barn, genom projekt som "tvåans kör" men också projekt som utgår ifrån skolornas behov
- Fritidsenheten kan ta utökat ansvar för simundervisning för elever som inte kommer till skolan
- NEXT, fritidsenheten, kultur och utbildningsförvaltningen m.fl. borde arbeta tillsammans för att ta fram en plan för skolgårdarna, där man bygger om för möjligheter för barnen
- Kost/städ ska vara goda förebilder för barn och unga på skolorna. Varje skola ska vara välkommen i skolrestaurangen och bli sedd och bekräftad när de interagerar med skolan

Utmaningar

- Det behövs förankring - i politiken och hos tjänstepersoner. Förklara varför!
- Nyckeltalen som redan finns på Kolada mäter inte den kommunala verksamheten på rätt sätt
- Ingen efterfrågar resultaten. Länder har Voluntary National Reviews på High Level Political Forum, kommuner har... vad? Vem vill veta vad vi gör?
- Standardiserade rapporteringsmallar för kommunen borde tas fram nationellt/göras nationellt... vi har inte resurserna!

Vad har vi lärt oss?

Ha mindre respekt.
Våga lokalisera.
Målsamordning tar tid.